

RÂMİZ

7/278; TEAAÖ s. 20; TET/ASL s.341; TGDEİS s.366; THE s.127-129; TMA s.4,313; TN 1/323(1333); TŞAH (Millet K AE Tarih 789), v. 27. •M. CUNBUR

RAMİZ Rövşen, bk. **ELİYEV, Ramiz Rövşeni**

RAMO, Şükrü (1918 -18.11.1988): Türk Asıllı Makedonyalı şair ve hikayeci. İştîp'te doğdu. İlk ve orta öğrenimini burada tamamladı. Felsefe Fakültesine devam ettiyse de II. Dünya Savaşı yüzünden tamamlayamadı. İştîp Vakıf İdaresinde memur olarak çalıştı. Savaşa katıldı. Savaş sonrası yeniden oluşturulan Yugoslavya yapısı içinde Türkçe çıkarılan *Birlik* gazetesi baş ve sorumlu yazarlığına getirildi. Daha sonra politikaya girdi. Makedonya Sosyalist Cumhuriyeti Meclis Başkan Vekili oldu. Üsküp'te öldü. Şiir ve öykü yazarı olarak Makedonya Türk edebiyatının önde gelen isimlerinden biri olan Ramo, ilk şiir örneklerini *Birlik* gazetesinde neşretti. Daha sonra bunlar kitap hâline geldi. **Eserleri:** Ramo'nun şiirleri çocuklar ve yetişkinler için olmak üzere iki guruptur. *Vatan Birdir Unutma* (Üsküp 1958), *Çelenk* (Üsküp 1959), *Hoş Geldiniz* (Üsküp 1964), *Güzél Günler* (Üsküp 1972), *Renkli Güllüşler* (Üsküp 1977), *Kuş Sesi* (Üsküp 1980), *Küçük Damlalar* (Üsküp 1983), çocuklar için yazılanlardır. *Toprağımın Sesi* (Üsküp 1985) ve *Sabah Yıldızı* (Priştine 1987) büyükler için yazılanlardır. Ölümünden sonra bu şiirlerden oluşan seçki, *Şiirler* (Üsküp 1988) adıyla çıkmıştır. Öykü kitapları da çocuklar ve büyükler için ayrı ayrı neşredilmiştir: *Kır Çiçeği* (Üsküp 1969), *Alevden Yıldız* (Üsküp 1978) çocuklara, *Yeşil Köy* (Üsküp 1972), ise yetişkinlere adanmıştır. Bu kitapların bir bölümü Makedonca'ya da çevrilmiştir.

Kay.: Süreyya Yusuf, *Yugoslavya Türk Şiiri*, Priştine, 1976, s.27; Mustafa-Reyhan İsen, *Yugoslavya Türk Çocuk Şiirlerinden Seçmeler*, Ankara, 1983, s. 20; Fahri Kaya, *Yugoslavya'da Çağdaş Türk Şiiri Antolojisi*, İst. 1992, s. 34; Fahri Kaya, *Yugoslavya Türk Hikayesi Antolojisi*, Üsküp 1990, s.15; TDEA 8/186; *Türkiye Dışındaki Türk Edebiyatları Antolojisi*, Ank. 1997, 7/147. •M. İSEN

RAN, Nazım Hikmet (20.11.1901-1963): Şair. Selanik'te doğdu. Babası Hikmet Beydir. Hikmet Bey Mekteb-i Sultanî mensubu olup Mesalih-i Ecnebiye Meclisi'nde çalıştı ve bir süre de Münih başkonsolosluğu yaptı. Nazım Hikmet'in annesi Celile Hanım, dilci ve eğitimci Enver Paşanın kızıdır. Anne tarafından dedesi Polonyalı Konstanty Borzecki olarak tanınan Mustafa Celaleddin Paşa, Gagavuz Türklerinden olup Müslümanlığı kabul edip Osmanlı hizmetine girenlerdendir. Nazım Hikmet öğrenimine Fransızca eğitim veren bir okulda başladı. Daha sonra Göztepe'de Numunie Mektebine devam etti. İlkokuldan sonra Mekteb-i Sultanîye kaydoldu. Buradan ayrılarak Nişantaşı Sultanisine geçti. Nazım, Heybeliada Bahriye Mektebinde okudu. Bu dönemde Tefik Fikret ve Mehmet Emin gibi şairlerin şiirleri ile ilgilendi ve Yahya Kemal'den şiir dersleri almaya da başladı. Aynı yıllarda okulunu bitiren Nazım, Hamidiye Kruvazörüne subay adayı olarak atandı. Burada son sınıftayken geçirdiği zatülcenp hastalığı tekrarladı ve uzun süren tedavi ve dinlenme döneminden sonra kendini toparlayamadığı görülünce, sağlık kurulu raporuyla 17 Mayıs 1920'de askerlikten çürüğe çıkarılarak ayrıldı. Nazım Hikmet'in bu yıllarda yazdığı şiirler *Yeni Mecmua*, *Kitap*, *Ümid* gibi dergilerde yayımlandı. Yine 1920 yılında *Alemdar* gazetesinin açtığı ve seçici kurulunda Cenap Şahabettin, Celal Sahir, Hüseyin Siret, Orhan Seyfi, Yusuf Ziya, Halit Fahri gibi isimlerin bulunduğu bir yarışmada "Bir Dakika" adlı şiiri ile birincilik ödülü aldı. 1 Ocak 1921 tarihinde Ankara'ya gitmek amacıyla Faruk Nafiz, Yusuf Ziya ve Vâlâ Nureddin ile beraber İnebolu'ya geldi. Burada Ankara'ya gitmek isteyen ve Spartakistler diye bilinen Sadık Ahi (Mehmet Eti), Vehbi Sandal, Nafi Atuf (Kansu) ile tanıştı. Almanya'dan gelen bu gençler, sosyalizmi savunup Sovyetler